

Tanulságos tűzesetek vizsgálata

KÉMÉNYTÜZEK

2015

Előadó: **Nyíri Csaba**

igazságügyi tűzvizsgálati szakértő

Elérhetőség:

e-mail:nyiri@t-online.hu

Tel: 20-261-79-37

Web:nyirituzvedelem.hu

2005. évi XLVII törvény

12. § (3) bekezdése szerint:

a szakértői vizsgálat során feltárt tények és adatok tudományos vagy oktatási célra - személyazonosításra alkalmatlan módon - történő felhasználását engedélyezi.

KÉMÉNYEK

A TAPASZTALATOK

LEÉG A HÁZ

vagy/és

Szénmonoxid mérgezés

Kémény - szakértő?

Ilyen szakértői terület nincs.

Ki adjon-adhat szakértői véleményt?

Szakértői törvény

„A szakértő köteles a tudomására jutásától számított öt napon belül közölni a kirendelő hatósággal, ha a feltett kérdések megválaszolója egészben vagy részben nem tartozik azon szakismeretei körébe, amelyekben a szakértő a rá irányadó szabályok szerint jogosult eljárni”

Kémény - szakértő?

Tűz esetén – igazságügyi tűzvizsgálati szakértő

Építéssel kapcsolatban – igazságügyi építmények
tűzvédelme szakértő

A tűzvédelmi szakterületek közül.

Szakértők száma

- Tűzvizsgálati szakértő: 56
- Igazságügyi tűzvizsgálati szakértő :27

Megjegyzés:

Nem minden tűzvizsgálati szakértő bejegyzett igazságügyi szakértő.

Nem minden igazságügyi tűzvizsgálati szakértő rendelkezik tűzvizsgálati szakértői engedéllyel.

Igazságügyi szakértő dolgozik

Kirendelésre

- Rendőrség
- Bíróság
- Közjegyző

Megbízással

- Biztosító
- Magánszemély (elvárások miatt nem jellemző)

Igazságügyi szakértői munka

Hátránya:

- A tűzvizsgálati eljárás közben vagy utána kerül kirendelésre, megbízásra
- A helyszínt változatlan formában már nem látja

Előnye:

- Nincs kötve a 90 napos határidőhöz
- Ismerheti a tűzvizsgálati és a
- Rendőrségi (egyéb) eljárás iratait

FAHÁZAK

Faházak

kémény

kandalló

Faházak

Faházak

Faházak

Faházak

MIÉRT?

- Mi volt a tűz keletkezésének oka?
- Hol volt a tűz keletkezésének pontja?
- A tűz hogyan milyen irányban terjedt?
- A tűz keletkezése közvetlen ok-okozati összefüggésben van-e a kültéri kandallót építők mulasztásával, szakmai szabályszegésével, ha igen, hogyan, miért?
- A kandalló építése során milyen tűzvédelmi előírásokat, szabályokat szegtek meg, illetve mulasztottak el, és ezekért kit terhel felelősség?
- A szakértő egyéb észrevételei, megállapításai.

Kandalló helye

**A fa szerkezet
mellé**

Építés közben

Gipszkarton
burkolat

Cementkötésű
faforgácslap

Élére állított
samottégla

tanulságok

Tanulságok az állampolgároknak

- Kandallót ne építsünk éghető anyagú falszerkezet mellé.
- Tartsuk be az MSZ 845:2012 szabvány előírásait.
- Szerezzük be a kéményseprő közszolgáltató szakvéleményét az építés előtt és után.

Következmény

Büntető és polgári peres eljárás.

érdekeség

- A kadallót Magyarországon építette egy külföldi állampolgár egy külföldi vállalkozóval a hazánkban érvényes szabályok ismerete nélkül.
- A büntető eljárás hazánkban a polgári peres eljárás külföldön zajlik.
- A polgári peres eljáráshoz külföldi tűzvédelmi szakértő lett megbízva, aki szakértői véleményt adott.

Javaslatok tűzvizsgálóknak

- Építési engedélyezési tervdokumentáció beszerzése.

**Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló
2005. évi XLVII. törvény 14. § (1),**

A szakértő a kirendelő hatóságtól, valamint a felektől a szakvélemény elkészítéséhez szükséges további adatok, felvilágosítás közlését, iratok, vizsgálati tárgyak rendelkezésre bocsátását kérheti.

- Nem a szakértőnek kell beszerezni!

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról

- **105. § (2) Ha ez a feladatának teljesítéséhez szükséges, a kirendelőtől újabb adatokat, iratokat és felvilágosítást kérhet.**

Javaslatok tűzvizsgálóknak

- Eredeti állapotról az építkezésről fényképfelvételek kérése, keresése.

(Internet utcakép: www.google.hu)

- A tulajdonostól és/vagy a kéményseprő közszolgáltatótól a sormunkák és a műszaki felülvizsgálat iratainak beszerzése. (5 évig meg kell őrizni)
- Tűzeset fényképfelvételeinek beszerzése.

Javaslat a katasztrófavédelemnek

**Országosan alakítsanak ki egységes gyakorlatot
a tűzesettel kapcsolatos iratok,
fényképfelvételek kiadása tekintetében.**

MA

**Van aki betekintést enged a statisztikai lapokba,
összefoglaló jelentésbe, és a készenléti
szolgálat által készített fényképfelvételekbe és
van aki nem.**

**Az egységes hatóságnál kétféle hozzáállás
helytelen!**

Csak érdekesség

- A büntető ügyekben a rendőrségnek jellemzően átadásra kerül
- A polgári ügyekben jellemzően nem.

Javaslat a katasztrófavédelemnek

- A készenléti szolgálat fényképfelvételei nem kerülnek el a tűzvizsgálókhoz.

A tűzvizsgáló nincs a tűzoltáskor a helyszínen.

- Az MSZ 845:2012 szabvány nem áll rendelkezésre a tűzvizsgálónak.

Javaslatok szakértőknek

Kit terhel felelősség?

**Nem szakértői feladat a felelősség
megállapítása.**

Ezt hagyjuk meg a bíróságnak.

Javaslatok szakértőknek

A kérdések a kémény létesítésének idején hatályos előírásokra vonatkoznak.

Ehhez szükséges:

CD jogtár

Szabvány online elérés

E nélkül nincs jó igazságügyi szakértői vélemény!

A szabványok és a jogszabályok változnak!

Kéménybe épített gerenda

A felújítás

következmény

tanulságok

- Az építési engedélyezési terv szerint „A központi fűtéshez új kéményt kell építeni a gépészeti számítások figyelembevételével.”
- Ez mint láttuk elmaradt.
- Az új kémény hiányát a használatbavételekor sem az építésügyi sem a tűzvédelmi hatóság nem kifogásolta, a fa gerenda a kéménybe benne maradt.

következmény

- Jelentősen nőtt a kémény terhelése. A korábbi egyedi tüzelőberendezés helyett központi lett a kéményre kötve.
- A kémény elszurkosodott.
- Szurok kiégés történt, melyet tanúk nyilatkozata alapján bizonyítani lehetett.
- A megnövekedett hőmérséklet hatására a kéménybe épített fagerenda meggyulladt, a kastély leégett.

tanulság

- Nem elég csak a kémény béléscsövezése és a tetőn kívüli rész újralfalazása.
- Az épületet, illetve a kéményt az 1980-as években újították fel.
- Az 1980-as évek jogszabályainak és a szabványainak ismerete nélkül a szakértőnek feltett kérdések nem megválaszolhatók.

Érdekesség:

A kémény létesítésének idején érvényes előírásokat is kérdezték.

- A kémény az 1912-ben épült.
- A jogszabályokat jelenleg csak 1936-ig ismerem. (180.000/1936. BM rendelet)
- Érdemi jelentősége ma már ugyan nincs, hogy 110 éve ki építette be a gerendát a kéménybe.
- A belügyminiszter 53.888./1888. B.M. sz. rendelete volt ekkor hatályban.

**Ha Valakinek megvan és megküldi azt
megköszönöm.**

Érdekesség:

180.000/1936. B.M. számú rendelet 78. § (1) bekezdése szerint:

- „A kémény belső üregének szélét minden faszerkezet külső szélétől legalább 15 cm távolságban téгла- vagy betonfalazattal és a téglák réseit elfedő cseréppel és vakolattal kell elválasztani.”
 - A beépített fagerenda és a béléscső között kb. 8-10 cm volt a távolság!
- A rendelet nem tiltotta a fagerendák kéménytestbe építését.

Szénmonoxid és a kémény

kémény

kazán

tanulságok

kazáncsere

- A meglévő kéménybe kötötték be az új kazánt.
- Kéményméretezés nem volt.
- Szakvéleményt nem kértek.
- Az üzembehelyezést a kazángyártó „szakvállalat” végezte.
- Ezt követően éveken keresztül a kéményseprő közszolgáltató megfelelőnek minősítette a kéményt.
- A kéményseprő soha nem tisztította ki a kéményt.

kéményseprő

- A műszaki felülvizsgálat, gáztömörség vizsgálat két főt igényel.
- A kéményseprő egyedül járt!

szabálytalanságok

- Az MSZ 845. szabvány és a kazán használati utasításának figyelmen kívül hagyása.
- 1 méteres helyett 4,55 méteres volt az összekötő elem hossza.
- Sok iránytörés.
- Több szinten került átvezetésre.
- Nem volt mindenütt tisztító és ellenőrző nyílás.
- Alacsony volt a kémény.
- Nem volt megfelelő huzat.

következmény

következmény

- Szén-monoxid mérgezés.
- Büntető eljárás.

kuriózum

- Szakértői kirendelés a nyomozás elrendelése előtt telefonon megtörtént.
- Már a rendőrség helyszíni szemlén jelen lehettem.
- A kémény építésével, használatával kapcsolatos jogszabálysértéseket és felelősöket – véleményem szerint – teljeskörűen sikerült megállapítani.

javaslatok

- A kémény és a kazán adatainak rögzítése.
- Ez alapján kéményméretező programmal a kémény megfelelőségének ellenőrzése.
- Ha nincs, a kéményseprők rendelkeznek Vele.

Kéményajtó

kéményajtó

- Minősített volt.
- A minősítés szerint húzószegeccsel vagy acél szegekkel kellett rögzíteni.
- Helyette műanyag dübelrel árulták a kéményajtót és emiatt ezzel rögzítették egy ajtócsere során.
- Azaz a gyártó eltért a minősítésben foglaltaktól.

Gyári csomagolás

következmény

- **Az ajtó beépítése után az első fűtési szezonban kimozdult a helyéről.**
- **A padlástéren a kémény mellett lévő éghető anyagok meggyulladtak.**
- **A padlástérben szabálytalanul kialakított lakóegységben egy ember meghalt.**
- **Büntetőeljárás.**
- **Kéményajtó gyártójával szemben piacfelügyeleti eljárás.**

tanulságok

- Építési és használatbavételi engedély, terv nélkül ne építkezzünk.
- Padlástérbe ne helyezzünk el tisztító ajtót.
- Ha beépítjük a padlásteret akkor meg már tilos.

kuriózum

A büntető eljárás során a kéményseprő, aki nem kifogásolta a szabálytalanságokat, saját működési területén

szakértői jogosultság nélkül igazságügyi szakértői véleményt adott!

Eseti szakértő?

Szakértői törvény 2. § (3)

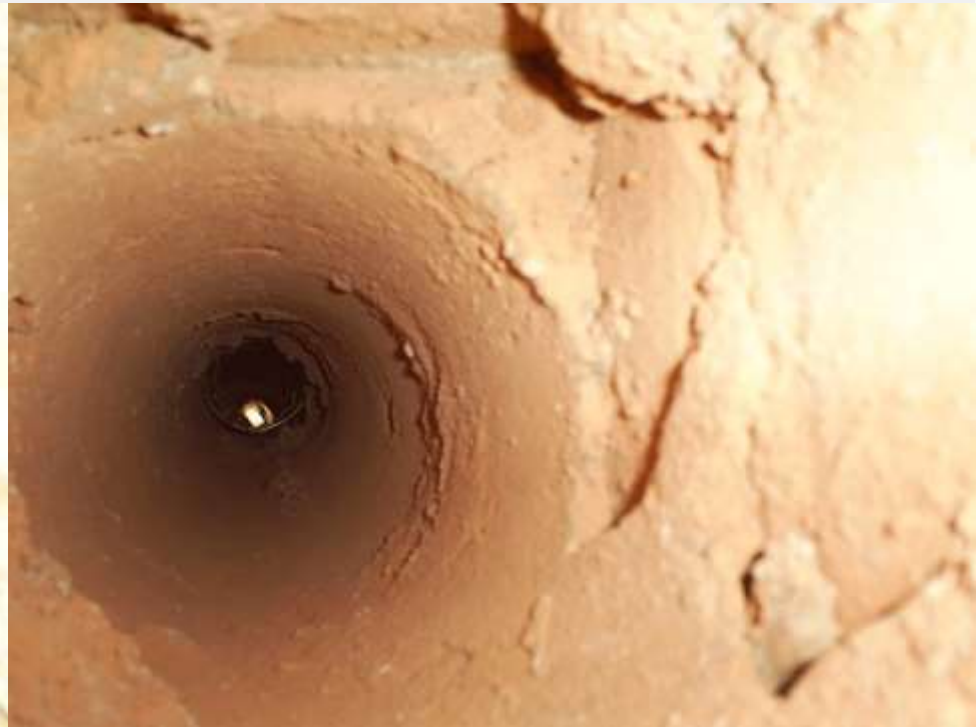
Szakértő hiányában a szakértői feladat ellátására megfelelő szakértelemmel rendelkező eseti szakértő is igénybe vehető. Az eseti szakértő jogaira és kötelezettségeire e törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

■ Megjegyzés:

Eseti szakértő nem vesz részt jogi oktatáson, továbbképzésen!

**Ha a kéményseprő dolgozik saját
működési körzetében.**

Nem volt folyamatos a béléscsővezetés

Nem helyezett el tisztító ajtókat

Tanulságok

- Dolgoztassunk szakemberrel.
- Ellenőriztessünk a kéményseprő közszolgáltatóval.
- A kettő ne legyen ugyanazon személy!

szerencse

Fűtési szezon előtt kiderült.

A szabványból:

- Téglá csak abban az esetben alkalmazható égéstermék-elvezető berendezés építésére, ha teljesítmény-nyilatkozattal erre a célra alkalmas minősítése van.
- A tetőszerkezet faszerkezetei és az egyéb éghető anyag az égéstermék-elvezető berendezés külső síkjától legalább 12 cm távolságban legyen. Ettől eltérni csak akkor szabad, ha a teljesítménynyilatkozatban más érték szerepel

A szabványból:

- Éghető anyagú földemen áthaladó égéstermék elvezető berendezést legalább 200 mm gyűrűs hézagot biztosító nem éghető anyagból készült átvezető hüvellyel kell kialakítani. A gyűrűs hézagot nem éghető legfeljebb $\lambda=0,05 \text{ W/mK}$ hővezetési tényezőjű hőszigetelő anyaggal kell kitölteni. Ettől eltérni erre a célra alkalmas tűzvédelmi idom alkalmazása esetén szabad.

A szabványból:

- Égéstermék-elvezető berendezés felújítására, utólagos bélelésére csak erre a célra megfelelőség-igazolással ellátott, rendszer jellegű égéstermék-elvezető béléscsőrendszer használható.

A szabványból:

- Az MSZ EN 1856 szabványsorozat szerinti flexibilis bélésű csak égéstermék-elvezető berendezések felújítására vagy átalakítására használható, abban az esetben, ha a járat nyomvonala a függőlegetől elhúzott.”

A szabványból:

- Alumíniumcső csak gáztüzelésre és csak száraz üzemmódban használható. A száraz üzemmódot az MSZ EN 13384-1, -2 szerinti számítással igazolni kell.

A szabványból:

- Az égéstermék-elvezető berendezést minden esetben jól látható helyen, de illetéktelenektől védve, időálló módon, roncsolás nélkül el nem távolíthatóan, legalább a következő tartalmú táblával kell ellátni.

tábla

ÉGÉSTERMÉK-ELVEZETŐ BERENDEZÉS

Gyártó¹:

Típus:

A típusvizsgálat tanúsítvány azonosítója²:

A berendezés megjelölése:

Névleges belső/külső méret:

A kivitelező neve, címe, tel.:

A kivitelezés dátuma:

Figyelmeztetés!

Ezt a táblát nem szabad letakarni vagy olvashatatlanná tenni!

A jó szakértő

A jó igazságügyi szakértő független, pártatlan.

**Sajnos azt tapasztalom, van aki nem független
és nem pártatlan.**

Magányszerének elvárásai vannak.

Köszönöm a figyelmet.